

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41CoZm/8/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6011899710
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Križanová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6011899710.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Púchovskej, členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Daniely Maštalírovej v právnej veci navrhovateľa U. T., nar. XX. X. XXXX, bytom A. XXXX/XX, XXX XX S., zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDR. SIDOR, s. r. o. so sídlom T. XXXX/X, XXX XX S. proti odporcovi Z. Z., nar. XX. X. XXXX, bytom R. D. E. X, XXX XX C. C., zastúpeného JUDr. Petrom Petrikom, advokátom so sídlom E. XXM., XXX XX C. C., v konaní o vydanie zmenkového platobného rozkazu o zaplatenie 10.977,25 eur s príslušenstvom, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 10CbZm/5/2010-74, IČS:6109224461 zo dňa 15. februára 2011 takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 10CbZm/5/2010-74, IČS:6109224461 zo dňa 15. februára 2011 potvrdzuje.
Odporca je povinný nahradiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania vo výške 333,54 eur na účet právneho zástupcu navrhovateľa.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom ponechal zmenkový platobný rozkaz č. k. 10Zm/66/2009-16 zo dňa 23. februára 2010 v platnosti v plnom rozsahu a odporcu zaviazal nahradiť navrhovateľovi trovy konania v sume 330,52 eur na účet právneho zástupcu navrhovateľa v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 30. 11. 2009 domáhal, aby bola odporcovi uložená povinnosť zaplatiť z titulu zmenky sumu 10.977,25 eur s úrokom z omeškania vo výške 6 % ročne od 12. 6. 2009 do zaplatenia a trovy konania spolu vo výške 1.318,93 eur. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 23. 2. 2010 zmenkový platobný rozkaz, proti ktorému podal odporca námietky, v ktorých žiadal zmenkový platobný rozkaz zrušiť. Súd vykonal dokazovanie a zistil zo zmenky predloženej súdu, že je vystavená na predtlačenom tlačive, do ktorého sú dopísané údaje. Ako miesto a dátum vystavenia je uvedené S., 11. máj 2009. Pod údajom miesta a dátumu vystavenia je uvedené „Za túto zmenku zaplatím“. V rubrike komu je uvedené „U. T.“, v rubrike meno/názov, pečiatka, adresa a podpisy (y) vystaviteľa zmenky sa nachádza „Z. Z., R. H. E. X, XXX XX C. C., rodné číslo XXXXXX/XXXX, K.XXXXXX“ a nad uvedeným je nečitateľný podpis. Zmenka znie na sumu 10.977,25 eur a ako údaj splatnosti je uvedené 11. jún 2009. V kolónke suma slovom je uvedené „desaťtisícdeväťstosedemdesiatsedem eur 25 centov“. Ostatné kolónky, splatné v (miesto platenia), splatné v (domicil) a číslo účtu platiteľa/kód banky nie sú vyplnené. Z predloženej zmenky je zrejmé, že sa jedná o zmenku vlastnú. Každú vlastnú zmenku možno charakterizovať ako cenný papier, ktorým sa vystaviteľ bezpodmienečne zaväzuje zaplatiť majiteľovi zmenky zmenkovú sumu v určitom mieste a čase. Podstatné náležitosti zmenky vlastnej sú uvedené v § 75 a § 76 Zmenkového a šekového zákona. Nedostatok niektorej z náležitostí na listine uvedených v predmetnom paragrafe má za následok, že listina nie je vlastnou zmenkou. Odporca vo svojich námietkach namietal, že mu zmenka nebola predložená na zaplatenie, zmenka nespĺňa zákonné náležitosti, nie je uvedené

miesto splatnosti a navrhovateľ mu nepredložil dôkaz o vykonaní protestu. Okresný súd uviedol, že uvedené námietky považuje za nedôvodné. Je pravdou, že podľa § 38 ods. 1 zákona zmenkového a šekového je potrebné zmenku v čase zročnosti predložiť dlžníkovi na platenie, avšak podľa súdnej judikatúry (rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29Cdo/1937/2000, sp. zn. 29Odo/483/2002, Rozh. č. 7.177 Sb, Váž.) doručenie návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu spolu so zmenkovým platobným rozkazom sa považuje za predloženie zmenky odporcovi ako priamemu dlžníkovi. Súd teda považoval doručenie zmenkového platobného rozkazu spolu s opisom návrhu, ktoré odporca prevzal za platné predloženie zmenky. Súd ďalej uviedol, že aj keď majiteľ zmenky nepredloží zmenku na platenie v stanovenej dobe, nestráca možnosť predložiť zmenku neskôr. Dôsledkom nepredloženia zmenky k plateniu dlžníkovi je strata záväzkov zo zmenky voči postihovým nepriamym dlžníkom. Voči odporcovi ako priamemu dlžníkovi zostávajú práva zo zmenky zachované. V súvislosti s nepredložením zmenky k plateniu priamemu dlžníkovi súd poukázal na ust. § 42 Zákona zmenkového a šekového, z ktorého vyplýva, že každý dlžník má právo zložiť zmenkovú sumu na príslušnom súde na náklady a nebezpečie majiteľa zmenky, v prípade, ak mu zmenka nebola v stanovenej lehote predložená na platenie. Čo sa týka námietky nepredloženia dôkazu o vykonaní protestu, odporca vo svojom podaní bližšie uvedenú námietku nezdôvodnil. Súdu z uvedenej námietky nie je zrejmé, aký protest odporca namietal. Pri vlastnej zmenke je možný len protest pre nezaplatenie. Čo sa týka miesta splatnosti zmenky, Zákon zmenkový a šekový ako podstatnú náležitosť zmenky vlastnej udáva údaj miesta, kde sa má platiť. Jedná sa o platobné miesto, t.j. miesto, kde má prísť k výplate zmenky. Údaj miesta splatnosti v zmenke výslovne uvedený byť nemusí. Ako vyplýva z § 76 ods. 3 Zmenkového a šekového zákona, v prípade, že na zmenke vlastnej sa údaj miesta splatnosti výslovne nenachádza, platí, že zmenka je splatná v mieste jej vystavenia. Na predloženej zmenke ako miesto vystavenia je uvedené S., takže miesto splatnosti vlastnej zmenky vystavenej odporcom je S.. Odporca ďalej namietal svoju pasívnu legitimáciu. Zákon zmenkový a šekový ako podstatnú náležitosť vlastnej zmenky uvádza podpis vystaviteľa. Ako teda vyplýva zo zákona, podpis vystaviteľa je zákonným minimom platnosti zmenky vlastnej. Tvrdenie odporcu, že osoba uvedená na zmenke nie je totožná s jeho osobou z dôvodu, že ulica uvedená na zmenke neexistuje, súd považoval za irelevantné. Mal za to, že na predloženej zmenke je odporca dostatočne identifikovaný menom, priezviskom a rodným číslom, dokonca je pri údajoch vystaviteľa uvedené číslo občianskeho preukazu. Takto uvedené údaje na zmenke, predovšetkým uvedenie rodného čísla sú dostatočné na to, aby sa dalo jednoznačne určiť, kto je vystaviteľom zmenky a pasívne legitimovaný v tomto konaní. Názov ulice nie je smerodajným údajom k identifikácii odporcu. Súd považoval uvedenie adresy „ R. H. E.“ len za zjavnú chybu v písaní. Taktiež považoval námietku o nedostatku aktívnej legitimácie navrhovateľa, ktorú vzniesol odporca za neopodstatnenú. Zákon zmenkový a šekový ako jednu z podmienok platnosti vlastnej zmenky udáva meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť. Označenie remitenta, v našom prípade navrhovateľa by malo byť dostatočné na to, aby bolo zrejmé, že držiteľa zmenky oprávňuje k výkonu práv zo zmenky. Z predloženej zmenky je zrejmé, že odporca sa zaviazal zaplatiť zmenkovú sumu U. T.. Z návrhu vyplýva, že navrhovateľ je U. T., t.j. že navrhovateľ je oprávnený k výkonu práv zo zmenky. V tejto súvislosti súd poukázal na publikáciu autora Z. Kovaříka, Směnka a šek v České republice, Vydavatelství C.H.Beck 4 . vydání, v ktorej autor na strane 82 uvádza : „ Je-li na směnce příkaz „zaplatte pánu Novákovi“, potom ovšem směnka legitimuje nejen konkrétního pána Nováka, kterému chtěl výstavce platbu disponovat, ale každého pána Nováka“. Odporca ďalej poukázal v námietkach, že vystavenie zmenky dňa 11.9.2009 je neplatný právny úkon, nakoľko tento nebol vykonaný so súhlasom jeho manželky. V danom prípade mal súd za to, že súhlas vystaviteľa zmenky nie je potrebný na platnosť zmenky. Zákon zmenkový a šekový neustanovuje ako podstatnú náležitosť zmenky súhlas manžela vystaviteľa zmenky. Pokiaľ aj odporca vychádzal z ust. § 145 Občianskeho zákonníka, súd nepovažoval vystavenie zmenky za taký právny úkon, ktorý by sa týkal spoločnej veci manželov. Za spoločnú vec sa považuje len vec, ktorá patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Mimo sféry bezpodielového spoluvlastníctva konajú manželia samostatne. Na základe všetkých týchto skutočností súd považoval námietky odporcu za nedôvodné a preto ponechal tento platobný rozkaz v plnom rozsahu v platnosti. O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a navrhovateľovi ako úspešnému v konaní priznal ich náhradu v sume 330,52 Eur .

Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca. Uviedol, že voči zmenkovému platobnému rozkazu podal námietky s odôvodnením, na ktorom naďalej trvá :

- zmenka mu nebola riadne a včas predložená na zaplatenie,
- navrhovateľ nepredložil dôkaz o vykonaní protestu,

- predložený listinný důkaz označený navrhovatelem ako „zmenka“ nespĺňa zákonné náležitosti - nie je uvedené miesto splatnosti,
- vystaviteľ zmenky nie je totožný s osobou odporcu, nakoľko adresa R. H. E. X, XXX XX C. C. je neexistujúca adresa v meste C. C. - preto odporca vlastne nie je legitimovaný v tomto spore ,
- navrhovateľ nepredložil dôkaz o svojej aktívnej legitimácii v tomto konaní,
- vystavenie zmenky dňa 11. mája 2009 je neplatný právny úkon, nakoľko tento nebol vykonaný so súhlasom manželky odporcu.

Uviedol, že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil s tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu zrušil podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. a podľa ods. 2 mu vrátil vec na ďalšie konanie.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že s poukazom na obsah podaného odvolania sa nevie vyjadriť k dôvodom odvolania, pretože odporca žiadne dôvody neuviedol a poukázal len na obsah námietok zo dňa 11.3.2010. V podanom odvolaní neuviedol nič nové a ani konkrétne neuviedol, ktoré skutkové zistenia súdu prvého stupňa považuje za nesprávne a z akých dôvodov, a ani neuviedol, v čom spočíva nesprávne právne posúdenie vecí súdom prvého stupňa. Navrhovateľ má za to, že súd prvého stupňa sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia podrobne vysporiadal s námietkami odporcu proti zmenkovému platobnému rozkazu a dospel k záveru, že námietky odporcu považuje za neodôvodnené a preto ponechal zmenkový platobný rozkaz v plnom rozsahu v platnosti. Dôvody napadnutého rozhodnutia si navrhovateľ osvojil ako vecne správne tak ako po skutkovej tak aj po právnej stránke. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil a priznal navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 333,54 Eur.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec v rozsahu podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa ust. §219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 30.11.2009 domáhal proti odporcovi vydania zmenkového platobného rozkazu. Okresný súd dňa 23. 2.2010 vydal zmenkový platobný rozkaz, proti ktorému podal odporca v zákonnej lehote námietky. V námietkach namietal, že zmenka mu nebola riadne a včas predložená na zaplatenie, navrhovateľ nepredložil dôkaz o vykonaní protestu, predložený listinný dôkaz označený navrhovateľom ako „zmenka“ nespĺňa zákonné náležitosti - nie je uvedené miesto splatnosti, vystaviteľ zmenky t.j. Z. Z., rod.č. XXXXXX/XXXX, R.. D. E. X, XXX XX C. C. nie je totožný s osobou odporcu, nakoľko adresa R.. D. E. X, XXX XX C. C. je neexistujúca a preto nie je odporca pasívne legitimovaný v tomto spore, navrhovateľ nepredložil dôkaz o svojej aktívnej legitimácii v tomto konaní a vystavenie zmenky dňa 11.5.2009 je neplatný právny úkon, nakoľko tento nebol vykonaný so súhlasom manželky odporcu. Okresný súd na základe podaných námietok vytýčil vo veci pojednávanie a rozhodol, že zmenkový platobný rozkaz č.k. 10Zm 66/2009-16 zo dňa 23. 2.2010 ponecháva v platnosti v plnom rozsahu. Proti rozsudku podal odvolanie odporca, pričom obsah odvolania v celom rozsahu totožný s obsahom námietok, ktoré podal odporca proti zmenkovému platobnému rozkazu.

Podľa § 75 zákona č. 191/1957 Sb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zmenkový a šekový zákon“) vlastná zmenka obsahuje :

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj sročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Podľa § 76 ods. 1 zákona zmenkového a šekového listina, v ktorej chýba niektorá náležitosť uvedená v predchádzajúcom paragrafe, nie je platná ako vlastná zmenka, s výhradou prípadov uvedených v nasledujúcich odsekoch.

Podľa § 76 ods. 3 zákona zmenkového a šekového ak niet osobitného údaja, platí, že miesto vystavenia zmenky je miestom platobným a zároveň miestom vystaviteľovho bydliska.

Podľa § 76 ods. 4 zákona zmenkového a šekového ak nie je vo vlastnej zmenke udané miesto vystavenia, platí, že bola vystavená v mieste, uvedenom pri mene vystaviteľa.

Podľa § 79 zákona zmenkového a šekového protest musí byť urobený súdom, notárom alebo miestnym národným výborom.

Podľa § 80 zákona zmenkového a šekového v protestnej listine treba uviesť:

1. meno toho, pre koho a proti komu sa protest robí;
2. údaj, že ten proti komu sa protest robí, bol bez výsledku vyzvaný na zmenečné plnenie alebo že ho nebolo možno zastihnúť alebo že nebolo možno vypátrať miestnosť, kde prevádza svoj podnik, ani jeho byt;
3. údaj miesta a dáta, kde a kedy sa stala výzva alebo bezvýsledný pokus o ňu;
4. ak ide o prijatie alebo zaplatenie pre česť, poznámku, od koho, pre koho a ako bolo ponúknuté alebo ako došlo k prijatiu alebo k zaplateniu pre česť;
5. ak požiada zmenečník, ktorému bola zmenka predložená na prijatie, aby mu bola ešte znovu predložená v nasledujúci deň, poznámku o tom;
6. doslovný odpis zmenky (odpisu) so všetkými indosamentmi a poznámkami;
7. podpis protestného orgánu, úradnú pečať alebo úradnú pečiatku.

Podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný.

Po preskúmaní veci dospel odvolací súd k záveru, že odporca označený Z. Z., R. H. E. X, XXX XX C. C., r. č. XXXXXX/XXXX, K. XXXXXX vystavil dňa 11. mája 2009 zmenku a uviedol, že za túto zmenku zaplatí U. T. sumu 10.977,25 eur s tým, že splatnosť zmenky je 11. júna 2009 a miesto a dátum vystavenia je S. 11. máj 2009. Odporca namietal, že mu navrhovateľ nepredložil zmenku na zaplatenie a že zmenka neobsahuje miesto splatnosti. K uvedenej námietke správne okresný súd poukázal na judikatúru podľa ktorej doručenie návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu spolu so zmenkovým platobným rozkazom sa považuje za predloženie zmenky odporcovi ako priamemu dlžníkovi. Ak teda aj nepredložil navrhovateľ odporcovi zmenku na zaplatenie, bol odporcovi doručený návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu spolu so zmenkovým platobným rozkazom, teda doručenie zmenkového platobného rozkazu s opisom návrhu, ktorý odporca prevzal, možno považovať za platné predloženie zmenky.

Podľa § 38 ods. 1 zákona zmenkového a šekového zmenku zrochnú v určitý deň alebo určitý čas po dáte vystavenia alebo po videní musí majiteľ predložiť na platenie v platobný deň alebo v jeden deň z nasledujúcich dvoch pracovných dní.

Podľa § 42 zákona zmenkového a šekového ak sa zmenka nepredloží na platenie v lehote určenej v § 38, môže každý dlžník zložiť zmenkovú sumu na príslušnom súde na náklad a nebezpečenstvo majiteľa.

Môže sa stať ako uviedol odporca, že sa zmenka v lehote splatnosti nepredloží na zaplatenie. V tomto prípade môže dlžník zložiť zmenkovú sumu na príslušnom súde, a to na náklady a nebezpečenstvo majiteľa zmenky. Z vyššie citovaného ustanovenia je zrejmé, že odporca mal možnosť ak nemal zmenku navrhovateľom na zaplatenie predloženú zložiť zmenkovú sumu na príslušnom súde.

Čo sa týka námietky nepredloženia dôkazu o vykonaní protestu, správne okresný súd uviedol, že odporca vo svojom odvolaní bližšie uvedenú námietku nezdôvodnil, preto nie je odvolaciemu súdu zrejmé, aký protest odporca namietal, nakoľko pri vlastnej zmenke je možný len protest pre nezaplatenie. Čo sa týka ďalšej námietky odporcu, že nie je na listinnom dôkaze označeným navrhovateľom ako „zmenka“ uvedené miesto splatnosti, k tomu odvolací súd uvádza, že údaj miesta, kde sa má platiť, musí byť určitý. V prípade, že miesto platenia nie je uvedené, zmenka je neplatná. Zákon však pripúšťa, že v určitých prípadoch sa dá miesto platenia zo zmenky určiť, aj keď nie je priamo uvedené. Je to v prípade vlastnej zmenky miesto vystavenia, ktoré je zároveň miestom platenia, ak nie je miesto platenia uvedené osobitne (§ 76 ods. 3 zákona zmenkového a šekového). Ak nie je vo vlastnej zmenke udané

miesto vystavenia, platí, že bola vystavené v mieste uvedenom pri mene vystaviteľa (§ 76 ods. 4 zákona zmenkového a šekového). Keďže na zmenke je ako miesto vystavenia uvedené S., je miestom splatnosti zmenky vystavenej odporcom v zmysle vyššie citovaného S.. Zákon ako ďalšiu náležitosť vlastnej zmenky uvádza podpis vystaviteľa. Odporca na zmenke okrem svojho podpisu uviedol svoje meno, adresu s označením R. H. E. X, XXX XX C. C. , ročné číslo a číslo občianskeho preukazu. Odvolací súd mal preto za preukázané, že je odporca ako vystaviteľ dostatočne identifikovaný a neobstojí jeho tvrdenie, že adresa R. H. E. X v C. C. neexistuje, a teda ani subjekt „Z. Z., R. D. E. X, XXX XX C. C. neexistuje“. Keďže správne má názov adresy zniet' R. D. E., jedná sa pri označení adresy uvedenej na zmenke len o zjavnú chybu v písaní. Odporca ďalej v odvolaní namietal, že navrhovateľ nepredložil dôkaz o svojej aktívnej legitímácii v tomto konaní a vzhľadom na nedostatočné označenie remitenta nie je zrejmé, že navrhovateľ je osoba totožná s osobou uvedenou na listine označenej ako zmenka. Zákon zmenkový a šekový ako náležitosť zmenky uvádza meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť. Na zmenke bolo uvedené, že za túto zmenku zaplatí vystaviteľ U. T.. Zákon uvádza, že zmenke nesmie chýbať meno toho, komu má byť zaplatené, meno veriteľa - remitenta. Veriteľ - remitent môže byť na zmenke uvedený menom alebo obchodným menom. Z predloženej zmenky je zrejmé, že odporca sa zaviazal zaplatiť zmenkovú sumu U. T., preto navrhovateľ je oprávnený k výkonu práv zo zmenky. Odporca v odvolaní namietal, že vystavenie zmenky je neplatný právny úkon, nakoľko tento nebol vykonaný so súhlasom jeho manželky. Zákon zmenkový a šekový vo vyššie cit. ustanovení § 75 nestanovuje ako podstatnú náležitosť súhlas manžela vystaviteľa zmenky, preto pokiaľ aj odporca vychádzal z ust. § 145 Občianskeho zákonníka správne okresný súd uviedol, že nepovažuje vystavenie zmenky za taký právny úkon, ktorý by sa týka spoločnej veci manželov.

Po preskúmaní veci dospel odvolací súd k záveru, že okresný súd sa vysporiadal so všetkými dôvodmi, ktoré v námietkach uviedol odporca, rozhodnutie je dostatočne odôvodnené, a preto napadnuté rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1, v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a priznal úspešnému navrhovateľovi trovy odvolacieho konania vo výške 333, 54 eur . Jedná sa o jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu á 270,54 eur (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“), režijný paušál v sume 7,41 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a 20 % DPH vo výške 55,59 eur (§ 18 ods. 3 vyhlášky).

Rozhodnutie bolo jednohlasne schválené členmi senátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.